

INFORMACJA O WYMAGANIACH FITOSANITARNYCH OBOWIĄZUJĄCYCH W EKSPORCIE OWOCÓW BORÓWKI Z POLSKI DO CHIN

Przygotowano na podstawie „Protokołu wymagań fitosanitarnych dotyczących eksportu polskich świeżych owoców borówki do Chińskiej Republiki Ludowej zawartego między Generalną Administracją Celną Chińskiej Republiki Ludowej a Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rzeczypospolitej Polskie”

W ciągu pierwszego roku wdrażania przedmiotowych wymogów urząd chiński – Generalna Administracja Celną Chińskiej Republiki Ludowej (GACC) może przeprowadzić audyty zgodności (w formie stacjonarnej lub online) w obszarach produkcji borówek w Polsce (w miejscach produkcji i pakowniach) w celu potwierdzenia, że system postępowania z owocami borówki przeznaczonymi na eksport do Chin jest zgodny z wymaganiami. **Eksport borówek rozpocznie się po zakończeniu audytu zgodności.**

I. REJESTRACJA PODMIOTÓW

1. Producent owoców borówki i/lub podmiot zajmujący się ich przechowywaniem i/lub pakowaniem, zainteresowany eksportem do Chin jest zobowiązany do **dokonania wpisu do tzw. „rejestrze eksporterów”**.
2. Wpisu do rejestru eksporterów, na wniosek podmiotu, dokonuje wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego podmiotu, a w przypadku gdy tym podmiotem jest osoba fizyczna wykonująca działalność gospodarczą – właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności gospodarczej.

II. COROCZNE ZGŁOSZENIE ZAMIARU UPRAWY I/LUB PRZECHOWYWANIA I/LUB PAKOWANIA NA EKSPORT DO CHIN

1. Do dnia 30 kwietnia danego roku, zarejestrowany podmiot musi poinformować wojewódzkiego inspektora o zamiarze uprawy i/lub przechowywania i/lub pakowania owoców borówki w danym roku na potrzeby eksportu do Chin, tak aby wojewódzki inspektor mógł objąć go w danym sezonie wegetacyjnym/eksportowym kontrolą urzędową pod kątem spełniania wymagań fitosanitarnych.
2. Lista zarejestrowanych podmiotów jest corocznie przekazywana do właściwego urzędu chińskiego (GACC) przed sezonem eksportowym.

III. SZKOLENIA PODMIOTÓW

1. Działania w zakresie monitorowania agrofagów istotnych dla Chin i podejmowania działań zwalczających te agrofagów, na plantacjach prowadzących produkcję na eksport do Chin, mają być realizowane pod kierunkiem (nadzorem) personelu technicznego posiadającego odpowiednią wiedzę. Personel techniczny musi być

przeszkolony przez WIORiN. Uczestnik szkolenia otrzymuje pisemne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia.

2. Dodatkowo uczestnik szkolenia (personel techniczny), w razie potrzeby, ma obowiązek przeszkolić wszystkie osoby biorące udział w procesie uprawy/produkcji owoców borówki przeznaczonych na eksport do Chin nt. objawów powodowanych przez agrofagi istotne dla Chin. Lista osób przeszkolonych powinna być dostępna w dokumentacji jednostki. Dodatkowo osoby te powinny mieć dostęp do materiałów pomocniczych opracowanych w tym zakresie przez Instytut Ogrodnictwa – PIB w Skierniewicach (dostępne na stronie www.piorin.go.pl).
3. Informacje o terminie szkolenia oraz ewentualnie dodatkowe informacje dotyczące wymagań fitosanitarnych dla owoców borówek eksportowanych do Chin będą przekazywane na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku o wpis do rejestru.

IV. LUSTRACJE FITOSANITARNE

1. Producenci owoców borówki przeznaczonych na eksport do Chin są zobowiązani stosować zasady dobrej praktyki rolniczej, utrzymywać dobre warunki sanitarne w miejscu produkcji (na plantacji) oraz usuwać opadłe i zgniłe owoce, a także wdrożyć programy ochrony zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, z uwzględnieniem monitorowania agrofagów, zwalczania chemicznego i biologicznego oraz zabiegów agrotechnicznych, itd.
2. W odniesieniu do następujących agrofagów kwarantannowych istotnych dla Chin: *Lepidosaphes ulmi*, *Phytonemus pallidus*, *Acalitus vaccine* i *Dasineura oxycoccana* producent:
 - prowadzi w sezonie wegetacyjnym (co dwa tygodnie od kwitnienia do końca zbiorów) obserwacje pod kątem występowania tych agrofagów;
 - w przypadku wykrycia obecności któregośkolwiek ze wskazanych agrofagów podejmuje niezbędne działania w celu ich zwalczania, w tym z zastosowaniem metod chemicznych lub biologicznych.
3. W odniesieniu do agrofagów kwarantannowych istotnych dla Chin: *Godronia cassandrae*, *Diaporthe* spp. (*Diaporthe vaccinia*, *D. eres*, *D. rudis*) i *Septoria albopunctata* producent:
 - co dwa tygodnie (od fazy wzrostu pąków do zbiorów), przeprowadza obserwacje na liściach, pąkach lub pędach pod kątem objawów wywoływanych przez ww. agrofagi;
 - w każdym przypadku stwierdzenia któregośkolwiek z tych agrofagów, niezwłocznie wdraża zwalczanie chemiczne lub biologiczne;
 - oczyszcza plantacje poprzez usuwanie zainfekowanych pędów, liści i korzeni oraz liści i pędów znajdujących się na ziemi, poprzez ich palenie lub zakopywanie.
4. Obserwacje prowadzone są w oparciu o materiały instruktarzowe przygotowane przez Instytut Ogrodnictwa - PIB w Skierniewicach (<https://piorin.gov.pl/eksport-i-import/wykaz-przepisow-panstw-trzecich/chiny>).
5. Producent rejestruje/zapisuje informacje o prowadzonych działaniach w zakresie monitorowania występowania oraz zwalczania ww. agrofagów; zapisy dotyczące zwalczania agrofagów powinny uwzględniać co najmniej takie informacje jak: nazwa substancji czynnej, data zabiegu oraz dawka środków; GACC może żądać przekazania przedmiotowych informacji, gromadzonych przez producenta, dot. monitorowania oraz zwalczania agrofagów.
6. Realizacja przez producenta wszystkich wymaganych działań, w tym w zakresie

monitorowania występowania oraz zwalczania ww. agrofagów jest nadzorowana przez WIORiN u podmiotów, które dokonały w danym roku zgłoszenia o zamiarze produkcji na eksport do Chin (pkt. II.1).

V. WYMAGNIA DOTYCZĄCE PAKOWANIA i WYSYŁKI

1. W trakcie pakowania (przygotowania do sprzedaży) owoce borówki będą sortowane w celu eliminacji owadów, roztoczy, zgniłych owoców, liści, pędów, korzeni lub gleby.
2. Materiał opakowaniowy musi być czysty, higieniczny, nieużywany oraz zgodny z chińskimi wymaganiami fitosanitarnymi i sanitarnymi.
3. Drewniany materiał opakowaniowy musi być zgodny z wymaganiami Międzynarodowego Standard dla Środków Fitosanitarnych nr 15 (ISPM 15).
4. Po zapakowaniu owoce borówki powinny być niezwłocznie umieszczone w miejscu składowania w komorze zawierającej wyłącznie owoce w tym samym stanie fitosanitarnym, odseparowane od innych w celu zapobieżenia wtórnemu porażeniu agrofagami (czyli powinny to być owoce spełniające co najmniej wymagania fitosanitarne Chin).
5. Każde opakowanie powinno zawierać oznaczenie w języku angielskim określające nazwę owoców, miejsce produkcji (kraj, miejscowość lub powiat), kraj eksportera, nazwę lub kod plantacji nazwę lub kod pakowalni (numer wpisu do rejestru reporterów). Na każdym opakowaniu i palecie należy umieścić następujący tekst w języku angielskim lub chińskim: "Exported to the People's Republic of China" (输往中华人民共和国) ("Eksport do Chińskiej Republiki Ludowej").
6. Kontenery przeznaczone do transportu morskiego lub kolejowego, do których ładowane będą borówki przeznaczone na eksport do Chin, muszą być sprawdzone pod kątem czystości w czasie załadunku owoców. Informacje o przeprowadzeniu tej czynności muszą być rejestrowane/zapisywane przez eksportera w celu weryfikacji przez WIORiN.

VI. KONTROLA WIORIN PRZED WYDANIEM ŚWIADECTWA FITOSANITARNEGO

W ciągu pierwszych dwóch lat od wejścia w życie niniejszego wymogów wielkość prób, pobieranych z każdej partii owoców borówek przeznaczonych na eksport do Chin do kontroli fitosanitarnej w celu wystawienia świadectwa fitosanitarne, wynosić będzie 2% opakowań. W przypadku niestwierdzenia w ciągu tego dwuletniego okresu problemów kwarantannowych, wielkość próby zostanie zmniejszona do 1%.

VII. KONTROLA PODCZAS WWOZU DO CHIN

1. Przesyłki owoców borówek, pochodzących z niezatwierdzonych plantacji lub pakowalni (nie wpisanych do rejestru eksporterów i nienadzorowanych przez WIORiN) nie uzyskają zgody na wwóz do Chin.
2. W przypadku wykrycia żywych agrofagów kwarantannowych, wymienionych w pkt. IV lub innych agrofagów kwarantannowych dla Chin, które występowanie nie było dotychczas notowane w Polsce, przesyłka zostanie zawrócona, zniszczona lub poddana zabiegom eliminującym agrofagów. Jednocześnie, na podstawie powiadomienia urzędu chińskiego (GACC) WIORiN zawiesi na pozostałą część

sezonu eksport do Chin owoców borówek, pochodzących z plantacji lub pakowalni, powiązanych z tym wykryciem. WIORiN podejmie także postępowanie w celu wyjaśnienia przyczyny zaistniałej sytuacji oraz kroki w celu zapobieżenia jej ponownemu wystąpieniu. GACC oceni wyniki działań naprawczych i na tej podstawie podejmie decyzję o możliwym zniesieniu zawieszenia.